

Dendrologický průzkum byl zpracován na základě požadavků obce Hazlova a písemné objednávky ze dne 23.11.2016. Zastupitelstvo schválilo zpracování dendrologického průzkumu v zájmovém území „Zámecká zahrada“.

Obsahem zpracovaného dendrologického průzkumu jsou dvě základní části:

Příloha č. 01 Technická zpráva (popisná a dokladová část)

- Popis současného stavu
- Způsob hodnocení stromů
- Inventarizační tabulky
- Fotodokumentace
- Mapa se schématem většinových vlastníků pozemků v rozsahu zámecké zahrady
- Letecký snímek hazlova
- Katastrální mapa v širších vztazích – Hazlov
- Ortofotomapa - zámecká zahrada a blízké okolí
- Katastrální mapa s rozlišením parcelních čísel na pozemcích zahrady
- Informace o 19 různých pozemcích na ploše vymezené pro zámeckou zahradu

Příloha č. 02 Situace – současný stav, měřítko 1:500

Současná podoba zámecké zahrady je velmi zanedbaná s minimálním množstvím původních stromů, které jsou značně přerostlé, většinou vysoko vyvětvené vlivem konkurenčního prostředí převažujících náletových dřevin.

Největší podíl zaujímá plocha ve vlastnictví Lesů České republiky st.p., HK, dále menší roztržštěné plochy ve vlastnictví Obce Hazlov a několik ploch je ve vlastnictví jiných subjektů. Zahradou protéká potok, který v zahradě vytváří hodnotný potenciál. Vodní prvek s meandrujícím potokem je významnou hodnotou zámecké zahrady, kolem kterého je žádoucí upravit celkovou kompozici v novém koncepčním pojetí. Kompozice ze současných ponechaných hodnotných dřevin a nově vysazených vhodně propojí vodní prvek potoka s dominantou rekonstruovaných historických objektů zámku.

Účelem dendrologického průzkumu je podat podrobnou informaci o vegetačních prvcích s inventarizací všech dřevin a jejich hodnocením.

Pro zpracování inventarizace bylo zajištěno geodetické zaměření téměř všech urostlých dřevin, které jsou na situaci v příloze č. 01 označeny č. 1 - 315. Kromě stromů je na ploše téměř souvislá plocha náletových podrostových dřevin, které jsou pro snadnější orientaci označeny v situaci šrafováním a značením písmeny A – K. Tyto plochy představují 9460 m² na celkové ploše zámecké zahrady s rozlohou cca 13300 m², tj. cca 1,3 ha. Tyto porosty vyrůstají na silných nánosech různých navážek a terénních nerovnostech. Devastujícím prvkem jsou neřízené navážky organického i jiného škodlivého materiálu z okolních „zahrádek“. Některé partie na

západní straně zahrady, převážně na pozemku p.č.13/1 jsou zcela zdevastovány a přítomnost stromů je minimální, neboť báze stromů jsou zasypány vrstvou o mocnosti 0,5 -2 m . Podobná situace je i na východní straně ve svahu pod zámek, zejména na pozemcích p.č. 13/2, 11, 10/3, 10/1, 10/2 13/8....

CHARAKTER NAVÁŽEK SE LIŠÍ PODLE CHARAKTERU UŽÍVÁNÍ BLÍZKÝCH POZEMKŮ .

Nejhodnotnější skupinou je řada javorů klenů a červených dubů, které uzavírají západní část zahrady, avšak rostou na cizím pozemku p.č.8/1, kde je 10 různých vlastníků. Plocha přiléhá k dnešním zahrádkářské kolonii. Tato část pravděpodobně tvořila součást historické zahrady. K původním lze zařadit i skupinu vysokých dubů uprostřed plochy označené CH v příloze č. 02 situace současného stavu. V této části je několik urostlých lip, které prorůstají do vysokých smrků. Jejich letité soužití je vhodné v současné době respektovat a ponechat skupiny lip i smrků pro perspektivní zařazení v nových kompozičních úpravách parku. Stejně tak řadu smrků podél potoka na p.č.13/7. Tento taxon není zcela nevhodnější na břehu vodoteče, ale výborná vitalita a dendrologická hodnota je předurčuje k zachování a zařazení do plánovaných vegetačních úprav.

Podél potoka převažují olše lepkavé - *Alnus glutinosa*. V průzkumu jsou určeny k odstranění pouze poškozené a nebezpečné . Pro perspektivní zařazování těchto olší je nezbytné uvážit jednotné věkové stádium. Většina stromů je stejně vysoká, s podobným poškozením, s vysokým vyvětvením, minimální šířkou i výškou koruny. Na ploše bylo nalezeno minimum solitér. O všech důležitých hodnotách vypovídají základní veličiny s bodovým hodnocením.

Základní údaje o obci Hazlov se zámek a torzem zámecké zahrady určené k regeneraci :

Kraj:	KARLOVARSKÝ
Správní obvod:	Aš
GPS souřadnice:	50°9'22.831 N, 12°16'20.558 E
Nadmořská výška:	451 m n. m.
Katastrální výměra:	2 788 ha
Počet obyvatel:	1 649
Průměrný věk:	40 let
Adresa www:	http://www.obechazlov.cz

Obec Hazlov leží 10 km jihovýchodně od Aše a 15 km západně od Chebu. V současné době obyvatelé obývají 203 domů. Mimo to je v obci 46 chalup a 16 chat. Obec Hazlov spravuje i okolní osady jako je Polná, Podílná, Výhledy, Skalka a Tábořská.

Historie obce

Vznik Hazlova můžeme datovat již do první poloviny 12. století. První písemná zmínka o Hazlovu pochází z roku **1224**, kdy se připomíná Bedřich z Hazlova, majitel a zakladatel zdejšího hradu. Hrad strážil důležitou obchodní cestu z Chebska přes Ašsko do středního Německa. Později byl hrad přebudován na tvrz a v 17. století byla tvrz přebudována na barokní zámek, který je dodnes zachován a chystá se jeho rekonstrukce. Hrad v Hazlově působil jako správní středisko v tehdejší autonomii Ašska, které se stalo autonomním mikroregionem chráněným českými panovníky. Architektonicky je zde však vzácnější kostel Povýšení svatého Kříže, při kterém byla zřízena roku 1307 první farnost na Chebsku a na věž byl zavěšen první a nejstarší zvon. Vnitřní zařízení pochází z konce 17. století. Nejcenější je soubor obrazů z konce 17. století s výjevy ze života Krista. Kostel je dominantou zámeckého areálu.

Hazlov má starou průmyslovou tradici. Již v roce 1553 byl založen nejstarší pivovar v celé oblasti. V 18. století zde pracovala železná huť a v roce 1822 vznikla v obci přádelna bavlny poháněná parním strojem a vodním kolem, později byla přestavěna na tkalcovnu a barvírnu, která roku 1911 vyhořela a na jejím místě vznikly nové objekty. Posledním majitelem tzv. "Hazlovského zboží" až do roku 1945 byl Friedrich Helmfeld.

Historie objektu

První písemná zpráva o hazlovském hradě, sídle ministeriálního rodu pánů z Hazlova, pochází z r. 1224, kdy se připomíná rytíř Friedrich z Hazlova („miles de Hasela“). Páni z Hazlova vycházeli špatně s Chebskými, kterým škodili četnými útoky a loupežemi. Patrně v rámci této lokální války byl hazlovský hrad koncem 14. století poškozen. Na počátku 15. století páni z Hazlova odešli z Chebska; r. 1401 koupil hazlovské zboží chebský měšťan Mikuláš Jur. Po Mikulášovu synu Jeronýmovi drželi Hazlov do r. 1492 Landwüstové, po nich Maléřikové. Jan Maléřík byl významným odpůrcem známého loupeživého rytíře Jorga Zedwitze, který seděl na blízké Libě. Kolem r. 1579 získal Hazlov od Maléříků Volf Václav z Kocova, jehož rodina ho držela do r. 1628. Majitelé se pak rychle střídali až do r. 1683, kdy hrad s panstvím získali Moserové, kteří sídlo rozšířili a přestavěli na zámek. Moserové Hazlov vlastnili do r. 1795. Posledními soukromými majiteli zámku byli Helmfeldové (od r. 1853), kterým byl r. 1945 zkonfiskován. Zámek se pak dostal do správy státního statku a nastal jeho rychlý úpadek, který vyvrcholil v r. 1967 demolicí jeho hospodářského zázemí a po r. 1977 i částečným pobořením samotné hlavní stavby, na kterou byl dokonce vydán demoliční výměr. Ten nakonec naštěstí naplněn nebyl, leč situace zchátralého objektu, o jehož záchranu se nyní snaží obec, zůstává i tak vážná.

VLASTNICTVÍ POZEMKŮ SE STROMY Č. 1 – 315

Hodnocené stromy v průzkumu rostou na 19 různých plochách s těmito vlastníky:

Lesy české republiky, s.p., Hradec Králové:

p.p.č. 13/1,13/8,

Obec Hazlov:

p.p.č. 10/1, 10/2, 11, 13/2, 13/7, 15/1, 16/3, 1622/1, 1732/2, 1892, 1893, 1934,

Jiní vlastníci:

p.p.č. 6, 8/1, 1622/8, 16225, 1938

INFORMACE O VŠECH VLASTNÍCÍCH A JEJICH POZEMCÍCH JSOU NEDÍLNOU SOUČÁSTÍ TECHNICKÉ ZPRÁVY ZPRACOVANÉHO DENDROLOGICKÉHO PRŮZKUMU.

ZPŮSOB HODNOCENÍ DŘEVIN A ÚDAJE V TABULKÁCH

PRO KVALIFIKOVANÝ ZÁSAH DO STÁVAJÍCÍCH DŘEVINNÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ JE NEZBYTNÉ VŠECHNY SOUČASNÉ PRVKY DOBŘE ZNÁT. K TERÉNNÍMU ŠETŘENÍ BYLO PŘISTOUPENO JIŽ V PRŮBĚHU ROKU 2015, AVŠAK ZAKRESLOVÁNÍ A POPISY DENDROLOGICKÉHO A KRAJINÁŘSKÉHO PRŮZKUMU V DANÉ LOKALITĚ BYLY PROVEDY AŽ PO POSKYTNUTÍ GEODETICKÉHO ZAMĚŘENÍ NA PŘELOMU ROKU 2015-2016.

Hodnocení stromů bylo provedeno v jejich bezlistém stavu v době vegetačního klidu. Tato doba není příliš vhodná pro komplexní hodnocení stromů, avšak v tomto případě měla více výhod. V létě byla neproniknutelná vegetační hmota ve špatně přístupném terénu velmi špatně přehledná, zatímco během ledna a února bylo mnoho symptomů dobře vypovídajících, zejména podle textury stromů a zejména habitus stromů byl zcela dobře čitelný.

Dendrologický průzkum vyhodnotil celkový stav dřevin a jejich biomechanické vlastnosti. Na základě inventarizace byla doporučena příslušná péstební opatření. Odstranění dřevin nebylo doporučováno z kompozičních důvodů, pouze z důvodů odstranění uhynulých, nebo nebezpečných dřevin v havarijním stavu. Tyto stromy jsou v tabulce označeny písmenem K. Odstranění dřevin z kompozičních důvodů bude navrženo až v dalších stupních projektové dokumentace řešících dané území se zámeckou zahradou.

Klasifikace vegetačních prvků:

Pořadové číslo - v textové i mapové části je vyjádřeno arabskou číslicí

Vědecký název – taxon - dle stávající nomenklatury - určuje se rod, druh i kultivar dřeviny

Obvod kmene / cm – měřeno pásmem ve výšce 130 cm od paty kmene, případně dle umístění jednotlivých kmenů. Velkou část tvoří vícekmenné olše.

Dendrologická hodnota

- 1 dřeviny velmi hodnotné – typický habitus (neovlivněný zápojem ani jinak), již vzrostlé, zcela zdravé a nepoškozené, plně vitální a dlouhodobě perspektivní. Kompozičně i pěstebně nejvýznamnější jedinci. Tyto dřeviny by měly být zachovány ve všech případech, resp. mělo by dojít ke všem možným ochranným opatřením.
- 2 dřeviny hodnotné – určité nedostatky, které však významněji nesnižují jejich hodnotu, plně vitální, zdraví jedinci velmi dobře odpovídající pěstebním i kompozičním potřebám. Tyto dřeviny mohou být odstraňovány pouze ve výjimečných případech.
- 3 dřeviny průměrné - habitus může mít odchylky od normálu v důsledku zápoje apod., případné poškození nebo výskyt chorob a škůdců podstatně neovlivňuje jejich kvalitu, střednědobě perspektivní. Do této kategorie patří dřeviny, které mohou mít typický habitus poškozený například odchýlným větvením, výraznou výmladností, avšak dřeviny tvarově a vzhledově typické.
- 4 dřeviny podprůměrně hodnotné – v důsledku stárí, chorob, škůdců, nebo poškození podstatně snížená vitalita, pravděpodobná jen krátkodobá existence v přijatelném stavu. Často velmi vysoce vyvětvené, bez předpokladu obrůstání po prosvětlení a neschopností regenerace koruny. U těchto dřevin je počítáno s postupným odstraněním nebo časově omezeným ponecháním na stanovišti (do doby než odrostou nově vysazené dřeviny).
- 5 dřeviny málo hodnotné - v důsledku stárí, chorob, škůdců nebo poškození natolik snížená vitalita, že chybí předpoklady byť jen krátkodobé existence. Do této kategorie patří i exempláře, které je třeba okamžitě odstranit z bezpečnostních a fytopatologických důvodů.

Dendrologická hodnota uceleně zahrnuje všechny kvality dřevin, které se obtížně vyjadřují dendrometrickými, tj. měřitelnými hodnotami. Dendrologická hodnota posuzuje v komplexu zdravotní stav jedince, habituální vzhled, vztah ke kompozici daného místa a krajinného prostředí. Snahou je souhrnná charakteristika kompoziční, estetické a pěstební kvality dřeviny a vyjádření o perspektivě jedince do budoucnosti.

Věková kategorie

- 1 mladý jedinec ve fázi aklimatizace
- 2 aklimatizovaný mladý strom
- 3 dospívající jedinec
- 4 dospělý strom
- 5 senescentní jedinec

Průměr kmene - byl určen jako průměrný mezi stromy s průměry většími i menšími. Uvedená hodnota byla naměřena ve výšce 1,3 m nad zemí

Zdravotní stav - je zhodnocením mechanického stavu dřeviny z hlediska narušení kořenového systému, kmene a větví. Jako narušení se chápe přítomnost růstových defektů, zjištěná mechanická poškození a symptomy napadení patogenními organismy.

Použitá stupnice pro hodnocení je následující:

- 0 výborný
- 1 dobrý - defekty malého rozsahu bez vlivu na stabilitu a s malou pravděpodobností dalšího šíření
- 2 zhoršený - narušení zásadnějšího charakteru.
- 3 výrazně zhoršený - často souběh několika druhů defektů.
- 4 silně narušený - defekty zásadního charakteru bez možnosti stabilizačního zásahu.
- 5 havarijní - akutní riziko rozpadu stromu

Fyziologická vitalita - odráží životaschopnost stromu - jeho fyziologickou aktivitu se zohledněním genetické predispozice daného taxonu. Hodnotí se schopnost reagovat na vlivy prostředí a bránit se napadení patogenními organismy a působení dalších stresujících vlivů. Hlavními hodnocenými parametry jsou defoliace koruny, změny ve formě větvení, dynamika vývoje sekundárních výhonů apod. Principem hodnocení je zachytit dlouhodobý průběh vitality a vyloučit akutní krátkodobé vlivy.

Použitá stupnice pro hodnocení:

- 0 výborná
- 1 mírně narušená - krátkodobé vlivy bez dlouhodobého efektu
- 2 zřetelně narušená - stagnace růstu, prosychání koruny na periferních oblastech
- 3 výrazně snižená - začínající ústup koruny s předpokladem dalšího dynamického zhoršování stavu, odumírající vrchol koruny
- 4 zbytková vitalita - větší část koruny odumřelá
- 5 odumřelý strom

Pěstební opatření - způsob ošetření musí splňovat arboristické standardy zveřejněné Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky, viz SPPK A02 002:2013. Po objevení suchých větví je možné zlepšit zdravotní stav odborně provedenými **udržovacími řezy, mezi něž patří řez zdravotní, řez bezpečnostní, řez prosvětlovací.**

Cílem **udržovacích řezů** je péče o dospívající a dospělé stromy s důrazem na zjišťování provozní bezpečnosti, pěstebních požadavků, eventuálně změny tvaru a velikosti jejich koruny dle potřeby stanoviště a prodloužení funkční životnosti. Udržovací řezy se průběžně opakují v intervalech daných taxonem, účelem řezu, požadavky stanoviště a vitalitou stromu.

Řez zdravotní zabezpečuje dlouhodobé funkce a perspektivu stromu s udržením jeho dobrého zdravotního stavu, vitality a provozní bezpečnosti. Snahou je zachovat architekturu koruny daného taxonu. Budou odstraněny větve poškozené, usychající, suché, strukturálně nevhodné, narušené, nevhodně postavené, mechanicky poškozené, zlomené, se sníženou vitalitou. Při zdravotním řezu nesmí dojít k odstranění více než 20% objemu asimilačního aparátu. Zdravotní řez je optimální provádět v době plné vegetace.

Bezpečnostní řez je možné provádět kdykoliv během roku. Zajišťuje aktuální provozní bezpečnost stromu. Jsou při něm odstraňovány především všechna defektní větvení, větve volně visící, větve zlomené, či nalomené, narušující provozní bezpečnost stromu.

U současných stromů je doporučeno zejména provedení udržovacích řezů, mezi nimiž převládají řezy zdravotní (**ZŘ**), někde také řezy bezpečnostní (**BŘ**).

Obnova zámecké zahrady by neměla probíhat v jednom období, ale s ohledem na nezbytné cílené pěstební probírky a odstraňování porostů v podrostech je vhodné odborné zásahy naplánovat do několika časových období, aby ponechané stromy byly co nejméně stresovány a netrpěly náhlou změnou svého okolí.